

Javne finansije: od javnih informacija do aktivnih građana

ZNAČAJ JEDINSTVENE BAZE BUDŽETSKIH PODATAKA

- Ograničenost resursa**
- Neograničenost želja**
- Ekonomija**

EKONOMSKA POLITIKA

EKONOMSKA POLITIKA se koristi dostignućima ekonomske teorije u svrhu specificiranja konkretnih aktivnosti koje treba da doprinesu ostvarivanju najznačajnijih ciljeva ekonomske politike:

- 1. Puno zaposlenosti**
- 2. Stabilnosti cijena**
- 3. Ekonomskog rasta**

Ekonomska politiku u praksi formulišu i provode VLADE suverenih zemalja koristeći instrumente ekonomske politike.

OSNOVNI SEGMENTI EKONOMSKE POLITIKE

- **MONETARNA POLITIKA** – politika čija je osnovna svrha donošenje odluka o emisiji novca, povećanju ili smanjenju njegove količine, cijeni novca (kamatnoj stopi) i uticaju na cijene ostalih roba i usluga. Koriste se obavezne rezerve, operacije na otvorenom tržištu i diskontna stopa
- **FISKALNA POLITIKA** – politika određivanja poreza i ostalih javnih prihoda, njihovog prikupljanja i raspodjele za tačno definisane potrebe (javni rashodi).
- **DEVIZNA POLITIKA** – politika određivanja cijene stranih valuta (inostranog novca) izraženog u domaćem novcu (određivanju deviznih kurseva). Aprecijacija i deprecijacija
- **TRGOVINSKA POLITIKA** – politika određivanja režima trgovine robama i uslugama sa drugim zemljama.

Značaj jedinstvene baze budžetskih podataka

- ◉ U Bosni i Hercegovini fiskalna politika najznačajnija politika;
- ◉ Reformska agenda;
- ◉ Transparentnost i dostupnost podataka;
- ◉ U odnosu na ostale izvore ova baza sadrži više podataka;
- ◉ Jednostavna upotreba

KO MOŽE KORISTITI BAZU

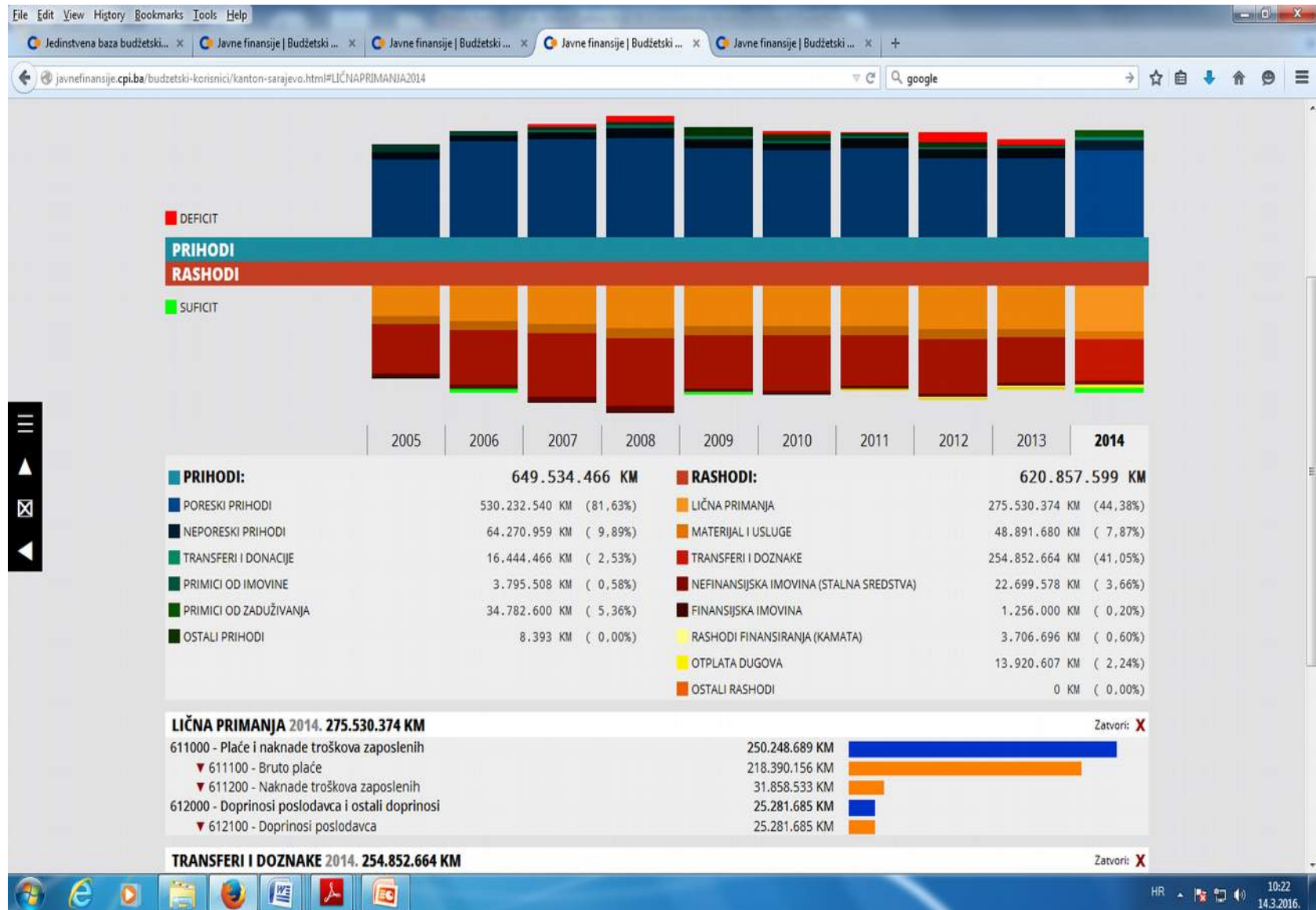
- ◉ Kreatori ekonomskih politika;
- ◉ Nevladin sektor;
- ◉ Akademska zajednica;
- ◉ Novinari i analitičari;
- ◉ Svi građani

Kako koristiti Bazu?

- Pregled budzeta države, entiteta, kantona i općina za više godina (2005-2014).
- Oprez kod tumačenja (npr. Konsolidovani pokazatelji)

Primjer: Kanton Sarajevo, 2014

PRIMJENA BAZE PODATAKA

- ◉ Analiza budžetskih prihoda i rashoda na kantonalnom nivou
- ◉ Analiza budžetskih prihoda i rashoda na općinskom nivou

Analiza budžetskih prihoda i rashoda na kantonalnom nivou

- ◉ **Analiza 10 kantona u periodu 2005-2010. godina**
- ◉ **Analizu uradio CPI**
- ◉ **U navedenom periodu primjetne fluktuacije u nivou prihoda**
- ◉ **Neporeski prihodi u istom periodu uglavnom su ostali na istom nivou, ili ostvaruju blagi porast u nekim kantonima.**

Analiza budžetskih prihoda i rashoda na kantonalnom nivou

- ◉ **Nemogućnost pokrivanja tekućih prihoda sa tekućim rashodima dovodi do stvaranja značajnih deficita**
- ◉ **Povećanje tekućih rashoda i smanjenje kapitalnih rashoda**
- ◉ **U 2014. godini vidljiv je trend početka prilagođavanja tekućih rashoda tekućim prihodima**

Analiza budžetskih prihoda i rashoda na nivou lokalne samouprave

- ◉ **Analiza prihoda i rashoda općina u FBiH i RS za period 2011-2014. godina**
- ◉ **Analizu uradio CPI**
- ◉ **Od 2011. do 2013. godine, vidljiv trend pada poreznih prihoda, dominantno uzrokovan padom raspoloživih sredstava od indirektnih poreza**
- ◉ **Od 2011. do 2013. godine, došlo je do rasta rashoda na lična primanja i u FBiH i u RS-u, ali je u 2014. godini rast zaustavljen**

Analiza budžetskih prihoda i rashoda na nivou lokalne samouprave

- ◉ U istoj godini zaustavljen je i pad tekućih prihoda
- ◉ Fluktuacije u poreznim prihodima naročito u malim općinama
- ◉ Općine i gradovi u RS-u skoro su tri puta zaduženiji nego jedinice lokalne samouprave u FBiH.
- ◉ Općine i gradovi u FBiH imaju više kapaciteta za zajam u odnosu na općine u RS-u.

Vaši komentari i pitanja

HVALA NA PAŽNJI

